

Klaagster ontmoette aangeklaagde voor de eerste keer tijdens een schoolreisje toen zij tien jaar oud was. Ze voelde toen dat hij op een bepaalde manier naar haar keek en had direct een afkeer van hem. Een paar weken later moest klaagster bij een bevriende priester naakt poseren voor een andere priester, een artiest, die een model zocht voor een boetseerwerk. Haar ouders en haar zus waren erbij aanwezig. Toen klaagster bemerkte dat 'de artiest' aangeklaagde was, voelde zij zich erg eenzaam en letterlijk in haar blootje staan. Ze kon echter niets doen, nu haar ouders hadden ingestemd met het als model poseren. Klaagster moest in totaal vier of vijf keer als model poseren. Ze was iedere keer bang voor aangeklaagde en had een uitgesproken hekel aan hem. Ze voelde pijn als pijn in haar hartstreek, alsof haar ziel in stukjes werd geknipt. Achteraf heeft klaagster beseft dat ze een object was van seksuele intimidatie voor aangeklaagde.

Klaagster voelde zich thuis steeds minder op haar gemak en voelde zich aangetrokken tot de boerderij van de Salesianen van Don Bosco, daar zij bij de dieren wel op haar gemak was. Het seksueel misbruik door aangeklaagde is in deze periode begonnen, klaagster was toen twaalf jaar oud. Aangeklaagde begon klaagster bij de boerderij ineens te zoenen, waarvan zij erg was geschrokken. Vanaf dat moment nam aangeklaagde haar vele malen mee naar ; naar zijn slaapkamer. Daar verliep alles volgens hetzelfde ritueel. Aangeklaagde begon haar te zoenen en te betasten en kleedde haar half uit, zelf had hij een ontbloot bovenlijf. Ze lagen vervolgens op bed, klaagster lag altijd onder hem. Hij moest altijd veel moeite doen om klaar te komen. Zij moest zijn tepels masseren en werd door hem gezoend. Als aangeklaagde was klaargekomen ging hij zich wassen. Klaagster vond het allemaal erg vies. Dit alles heeft zo'n 50 tot 60 keer plaatsgevonden, in de periode dat klaagster 12 tot 15 jaar oud was.

Klaagster voelde zich als 12-jarig kind hulpeloos, weerloos en onbeschermd. Aangeklaagde maakte deel uit van haar leven als huisvriend van het gezin. Ze werd misbruikt, maar er werd niet over gesproken. Klaagster zat niet in haar eigen lichaam en had het gevoel dat haar lichaam niet van haar was. Ze voelde zich een object. Haar kind-zijn werd afgenomen.

Klaagster weet dat een vriendinnetje uit die tijd, ook werd misbruikt door aangeklaagde.

2.2 Vanaf het moment dat klaagster naakt moest poseren is het vertrouwen in haar ouders vernietigd en werd ze zich heel bewust van haar seksualiteit. De gevolgen van het stelselmatig seksueel misbruik zijn immens. Klaagster vervreemde van haar ouders en gezin. Ze kon met niemand praten over het seksueel misbruik. Ze voelde zich medeschuldig, hetgeen ertoe geleid heeft dat ze in een isolement terecht kwam. Ze heeft geen normale ontwikkeling als puber kunnen doormaken. Klaagster heeft niet de opleiding kunnen volgen die voorheen was uitgestippeld. Ze was psychisch zo in de war dat ze zich niet kon concentreren. Vanaf haar 16^e heeft ze verschillende relaties met priesters gehad. Ze zocht hierin verzachting van haar verdriet. Ze zocht steun en begrip, maar was niet in staat om gezonde gelijkwaardige relaties aan te gaan.

Klaagster heeft lange perioden van depressiviteit gehad die hebben geleid tot schooluitval en opnames in een psychische inrichting. Daar onderging ze zelfs elektroshocks. Pas op haar 22^e is ze weer naar school kunnen gaan, maar heeft helaas haar Atheneum niet kunnen afronden.

Het seksueel misbruik heeft ook gevolgen gehad voor het gezin en met name voor haar zus en broer. Het hele gezin heeft geleden onder de directe gevolgen van het misbruik van klaagster.

Klaagster heeft zelf pas rust kunnen vinden in India, waar ze inmiddels 15 jaar woont en een kliniek runt voor verwaarloosde dieren.

2.3 Het doel van de klachtenprocedure is het verkrijgen van erkenning door de r.k. kerk en de Salesianen van Don Bosco dat er een groot onrecht aan klaagster is aangedaan. Excuses en genoegdoening in de vorm van een financiële vergoeding zijn op hun plaats. Geen enkel bedrag kan het immense leed en de pijn die het misbruik heeft veroorzaakt goedmaken, het kan wel het leed enigszins verzachten. Als financiële genoegdoening stelt klaagster een substantiële donatie voor aan haar stichting in bijvoorbeeld een bedrag van € 25.000,-. Tevens wenst klaagster een vergoeding van de gemaakte reis- en verblijfkosten.

3. Het verweer

Namens de delegaat van de Salesianen van de Orde van Don Bosco heeft mr. Baetens een verweerschrift opgesteld. Hoewel tot op heden het bewijs van overlijden niet is achterhaald, kan er van worden uitgegaan, volgens de beschikbare informatie, dat aangeklaagde is overleden. Hij kan derhalve geen weerwoord geven.

Mr. constateert dat klaagster melding maakt van een tweetal episoden. De eerste episode heeft betrekking op het als 10-jarig meisje diverse keren naakt poseren voor aangeklaagde. Mr. concludeert dat deze gebeurtenis niet gekwalificeerd kan worden als seksueel misbruik in de zin van de definitie van art. 2 van de procedureregeling.

Ten aanzien van de tweede episode heeft klaagster aanvankelijk alleen melding gemaakt van “seksueel contact” met aangeklaagde, toen zij iets ouder was. Ter zitting is dit door klaagster nader toegelicht. Hoewel er niet wordt getwijfeld aan de authenticiteit van de verklaring van klaagster, dient geconcludeerd te worden dat noch in het onderzoeksverslag van noch in de overige archiefstukken een aanwijzing te vinden is dat er sprake is geweest van seksueel misbruik van klaagster door aangeklaagde. Het enkele feit dat gebleken is dat aangeklaagde in zijn functie destijds niet naar behoren functioneerde en dat er zelfs sprake was van een langdurige, ook seksuele relatie met een (andere) jongedame – met wie hij later is getrouwd -, biedt nog geen objectieve ondersteuning voor het door klaagster gemaakte verwilt. De klacht dient derhalve ongegrond te worden verklaard.

Indien door de BAC toch geconcludeerd wordt tot gegrondverklaring van de klacht, zal jegens klaagster namens de Congregatie alsnog spijt betuigd worden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidsituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Namens de Congregatie is aangevoerd dat het eerste onderdeel van de klacht, het op 10-jarige leeftijd meerdere malen naakt als model poseren voor aangeklaagde, niet kan worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van deze definitie. Voor de BAC is aannemelijk dat klaagster zich niet in een positie bevond dat zij “nee” kon zeggen, nu haar ouders en een goede vriend hadden ingestemd met het naakt poseren, en dat klaagster derhalve het naakt poseren moest dulden. De BAC oordeelt dat op zich zelf beschouwd het naakt als model poseren seksueel neutraal kan zijn, maar dat in dit geval, gelet op hetgeen klaagster als meisje reeds korte tijd later door aangeklaagde is aangedaan, aannemelijk wordt geacht dat aangeklaagde in de periode van het naakt poseren seksueel in het meisje (klaagster) geïnteresseerd was en dat het als model staan mede een seksuele lading

had. De klacht is derhalve ten aanzien van dit onderdeel ontvankelijk en voorts als feitelijk niet weersproken gegrond.

Ten aanzien van het tweede onderdeel van de klacht – de periode dat klaagster 12 tot 15 jaar oud was - staat niet ter discussie dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.3 Er zijn ruim vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Gelet op de overgelegde stukken gaat de BAC er van uit dat aangeklaagde is overleden. Mede door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de BAC aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt niet alleen door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld, maar ook door de verklaring van de zus van klaagster de verklaring van alsmede door de grondverklaring van een eerdere klacht die door een ander tegen aangeklaagde was ingesteld – de BAC verwijst hierbij naar haar advies in de zaak 2009 T 1.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Het misbruik vond herhaaldelijk en gedurende een langere periode plaats. Klaagster bevond zich in een kwetsbare leeftijd.

4.5 Nu aangeklaagde is overleden is er geen mogelijkheid meer tot het opleggen van maatregelen tegen hem. Daarom zal de BAC zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. Gelet op haar verantwoordelijkheid, juist ook tegenover het slachtoffer, en gelet op haar pastorale (hulp)taak, mag van de Congregatie worden verwacht dat zij haar uiterste best zal doen te onderzoeken op welke wijze zij thans nog klaagster kan bijstaan.

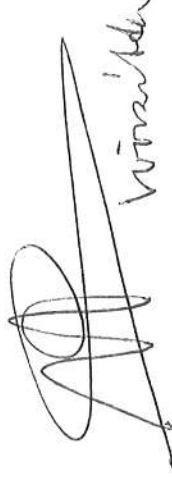
4.6 Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen (waaronder ook haar reiskosten en die van een derde) kan de BAC niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een grondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

Ter informatie van klager merkt de BAC op dat de Bisschoppenconferentie en de KNR een commissie hebben ingesteld, de commissie Lindenbergh, die de bisschoppen en oversten met betrekking tot schadevergoeding heeft geadviseerd .

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de provinciaal Overste der Salesianen van Don Bosco de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat klaagster in genoemde omstandigheden seksueel is misbruikt en om daarvoor namens de Salesianen spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 12 augustus 2011 door: mr. H.J. Schepen, voorzitter,
A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie...../ de Bisschop van .....en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste/de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste/de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de Overste/de Bisschop.